

1. PREDMET I PODRUČJE PRIMJENE

Predmet procedure je ispitivanje vozila M2 i M3 kategorije. Ova procedura odnosi se na ispitivanje **novih i rabljenih motornih vozila** vozila kategorija M2 i M3 prije njihove prve registracije u BiH. Osim ispitivanja vozila spomenutih kategorija prije prve registracije procedura se odnosi i na ispitivanje svih drugih već registriranih vozila kategorija M2 i M3 u slučajevima promjena njihovih izvedbenih značajki, klase ili razreda.

2. ZAKONSKI OKVIRI

Za primjenu ove procedure koriste se slijedeći Zakoni i Pravilnici

- Zakon o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini («Službeni glasnik BiH», br. 6/06, 75/06, 44/07, 84/09 i 48/10);
- Pravilnik o dimenzijama, ukupnoj masi i osovinskom opterećenju vozila, o uređajima i opremi koju moraju imati vozila i o osnovnim uvjetima koje moraju ispunjavati uređaji i oprema u saobraćaju na putevima («Službeni glasnik BiH», br. 23/07 i 54/07);
- Pravilnik o registriranju vozila («Službeni glasnik BiH», br. 69/09);
- Pravilnik o certificiranju vozila i uvjetima koje organizacije za certificiranje vozila moraju ispuniti («Službeni glasnik BiH», br. 41/08);
- Pravilnik ECE R36 (važeće izdanje);
- Pravilnik ECE R52 (važeće izdanje);
- Upute proizvođača;
- Pravila struke.

3. POTREBNA DOKUMENTACIJA

KONZORCIJ ZA CERTIFIKACIJU
PROCEDURA ZA ISPITIVANJE VOZILA M2 I M3 KATEGORIJE

S obzirom na razne izvedbe vozila nije moguće jednoznačno opisati potrebnu dokumentaciju. Ovisno o slučaju, potrebno će biti priložiti svu ili djelomičnu dokumentaciju kako slijedi:

- dokaz o vlasništvu vozila (prometna dozvola, račun, itd.);
- osobni dokument podnosioca zahtjeva (osobna karta, putovnica ...)
- kopiju potvrdu o certificiranju vozila, ako je vozilo već ranije pristupilo nekoj vrsti ispitivanja;
- dokaz o tipnom odobrenju prema ECE Pravilniku 36 ili ECE Pravilniku 52 (ako je vozilo tipno odobreno);
- dokaz o postojanju i podešenosti ograničivača brzine vozila;

i u slučaju izvedenih preinaka:

- elaborat koji opisuje preinake na vozilu; *
- statički proračun opterećenja osovinama vozila;
- presliku tipnih odobrenja dijelova (ako se takvi ugrađuju);
- odvage vozila po osovinama i ukupno;
- bilo koju drugu dokumentaciju zatraženu od ovlaštene organizacije.

* elaborat koji podnosilac zahtjeva prilaže prilikom pristupanja ispitivanju sa vozilom treba biti izrađen u dva primjerka i sadržavati slijedeće elemente (u toku razmatranja/rješavanja predmeta od stranke se može zahtijevati nadopuna pojedinih dijelova elaborata):

- tehničke podatke vozila i dijelova koji se ugrađuju;
- opis svih izvršenih radova na vozilu;
- proračun izdržljivosti konstrukcije vozila (uzimajući u obzir učinjene preinake);
- homologacijsku dokumentaciju (tipno odobrenje) za one dijelove koji su ugrađeni
- tehnički opis i proračun čvrstoće svih samoizrađenih dijelova (obavezno definirati materijale i način izrade);
- uputstva proizvođača za izvođenje učinjene preinake;
- izjavu osobe koja je preinaku izvela da je ovlaštena za izvođenje spomenutih radnji provedenih na vozilu te da su iste napravljene u skladu sa svim normama, propisima i pravilima struke koji se primjenjuju na tom području.

Elaborati će biti uvaženi kao dio tehničke dokumentacije samo u slučajevima ako su potpisani i ovjereni od strane koja svojom stručnom spremom ili nekom drugom vrstom ovlasti može dokazati da je educirana ili ovlaštena za izradu takove vrste dokumentacije.

4. POTREBNA OPREMA I UVJETI ZA PREGLED VOZILA

Ispitno mjesto mora imati slijedeću opremu, prostor i literaturu, bez izuzetka:

- prostor za pregled vozila s kanalom za pregled donjeg postroja vozila minimalne dužine 10 metara;
- priručni mehaničarski alat;
- mjernu traku minimalne dužine 10 m;
- mjernu traku dužine 2 m;
- pomično mjerilo;
- pokretnu svjetiljku maksimalnog napona 24 V;

- džepnu svjetiljku;
- digitalni fotoaparati;
- literaturu sa podacima o pogonskim agregatima vozila koja mora sadržavati oznake (kodove) pogonskih agregata i pripadajuće im tehničke karakteristike;
- literaturu sa podacima o tipovima, varijantama i verzijama vozila sa pripadajućim im tehničkim karakteristikama;
- informatičku i tehničku podršku za vođenje evidencije o pregledanim vozilima;

i opremu specificiranu zahtjevima pravilnika ECE 36R (annex 3 i annex 6) i ECE 52R (annex 3 i annex 6). Oprema obuhvaćena annex-ima 3 sastoji se od više specifičnih kontrolnih naprava i šablona dok annex 6 opisuje uvjete za napravu kojom se mjeri sila zatvaranja na vratima za putnike.

5. PROCEDURA

Prijem vozila i dokumentacije obavlja se na ispitnom mjestu prema OSNOVNOJ PROCEDURI ZA ISPITIVANJE I CERTIFICIRANJE VOZILA (I-PR-001).

Podnosilac zahtjeva za ispitivanjem dužan je vozilo dovesti tehnički ispravno i u čistom stanju.

Pregled se obavlja na za to predviđenoj tehnološkoj liniji ispitnog mjesta, a dio pregleda izuzetno se može obaviti izvan tehnološke linije. Za pregled se koriste pripadajući obrasci (s obzirom na kategoriju vozila). Pregled se ne mora obaviti prema u celom svom opsegu (svim točkama u radnoj uputi) ukoliko je vozilo bilo registrirano i učinjene su preinake samo u određenom segmentu. U tom slučaju se vozilo pregledava samo u onim dijelovima za koje se utvrdi da su učinjene preinake utjecale na njih).

6. ZAVRŠNA DOKUMENTACIJA

Kriteriji i uvjeti za udovoljavanje vozila su slijedeći:

- vozilo mora udovoljavati svim uvjetima Pravilnika o dimenzijama, ukupnoj masi i osovinskom opterećenju vozila, o uređajima i opremi koju moraju imati vozila i o osnovnim uvjetima koje moraju ispunjavati uređaji i oprema u saobraćaju na putevima;
- vozilo mora udovoljavati svim uvjetima Pravilnika ECE 36R ili ECE 52R (ovisno o kategoriji vozila);
- ispitivanjem se mora utvrditi da su preinake izvedene prema uputama proizvođača vozila, opreme i da su ugrađeni dijelovi tipno odobreni (u slučaju da se radi o preinaci novog vozila kategorije N u kategoriju M ili u slučaju da se radi o preinaci već registriranog vozila M2 ili M3 kategorije);
- izvedeni radovi moraju biti u skladu s pravilima struke.

Ukoliko vozilo udovoljava gore navedenim kriterijima vlasniku vozila se izdaje Potvrda o ispitivanju vozila br. BH-XXXXXX (prema OSNOVNOJ PROCEDURI ZA ISPITIVANJE I CERTIFICIRANJE VOZILA (I-PR-001).

Potvrda se izdaje bez vremenskog ograničenja i vrijedi do izmjene tehničkog stanja vozila.

Ukoliko vozilo nije udovoljilo potrebnim uvjetima ili se kroz postupak ispitivanja utvrdi da priložena dokumentacija nije dostatana vlasniku/podnosiocu zahtjeva za ispitivanjem vozila uručuje se pisana obavijest sa svim utvrđenim nedostacima, kako bi iste mogao otkloniti.

PRILOZI:

Prilog 1. – Obrazac za snimanje vozila M2 i M3 (I-OBR-005)

Prilog 2. – Obrazac za pregled vozila prema odrednicama pravilnika ECE 52R kategorije M2 (I-OBR-015)

Prilog 3. – Obrazac za pregled vozila prema odrednicama pravilnika ECE 36R kategorije M3 (I-OBR-014)